N°. 97. A°. 1834.

VRIJDAG, DEN 5den DECEMBER.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 3 *December* 1834.

Alzoo de navolgende Personen, zich bij rekesten aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, voor de na te melden Slaven, te weten:

Van R. VAN REES Az. en W. C. KENNEDIJ als Administrateuren der Plantaadje *Berg en Dael*, voor de aan gemelde Plantaadje behoorende Slavin *Kaatje*.

Van J. B. L. TEN BERGE WENTHOLT, voor de Slaven *Amba, Adolphine Johan* en *Henrij*; hem in eigendom toebehoorende.

Van C. H. van GERHOLDT, voor de Slavin *Rosette*, aankomende den uitlandigen A. DE LAGIE.

Van B. FRET geboren BORGER, voor de haar in eigendom aankomende Slavin *Antonia Johanna*.

Van JOHANNA GEERTRUIDA SCHOUTEN, voor de Slavin *Cecilia*; haar in eigendom toebehoorende.

Van JEAN ROOS van GOEDSCHALK, voor de Slaven *Charlotte* en *James*, haar in eigendom toebehoorende.

Van J. J. DE MESQUITA, voor de Slavin *Annatje*; hem in eigendom toebehoorende.

Van CHARLES VALLÉE, voor de Slaven *Rosettie, Maria, Richard* en *Fredrik*; hem in eigendom toebehoorende.

Van ALIDA van BRUIJNING, als Straatvoogdesse over- en voor de Slavin *Henrietta*, welker aangekomen hebbende JACOBA van SLUIJTER; — en

Van MARIA van ONORIBO, voor den Slaaf *Koffij*; haar in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen, alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen: zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* worden verleend.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 3 *December* 1834.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de zetting van het Brood bepaald is, als volgt:

Een *BROOD* van 8 Cents, moet wegen 8 Oncen en 1 Lood.

En dat van 4 Cents, 4 Oncen en ½ Lood.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Militair Bureau.

den 5*den December.*

Door Z. M. den Koning zijn bij Hoogstdeszelfs Besluit, dd. 29 Augustus 1834, No. 33, goedgekeurd en bevestigd, de na te noemen door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, alhier in der tijd gedane Aanstellingen van Officieren bij de Schutterij van *Paramaribo*, als:

BIJ DEN STAF.

Van Mr. PIETER PIERS SMEDING, tot Majoor Kommandant, dd. 10 Januarij 1832.

Van ABRAHAM VAN GELDER, tot Kapitein Adjudant bij de 1e. Afdeeling, dd. 17 Februarij 1832, sedert *eervol* ontslagen.

BIJ DE EERSTE AFDEELING.

Van PETRUS PHILIPPUS SPILLENAAR, tot Kapitein, dd. 2 Maart 1832, met bepaling dat deszelfs bevordering aangerekend worden te hebben plaats gehad op den 16 Februarij 1832.

Van NICOLAAS MATTHEWUS SCHUSTER, tot Eerste Luitenant dd. 3 April 1832.

Van HENDRIK GOUDMAN, tot Eerste Luitenant dd. 3 April 1832.

Van JAN HENDRIK RETEMEIJER tot Eerste Luitenant, dd. 3 April 1832, sedert overleden.

Van WILLEM HENRIJ RINK TILENIUS KRUIJTHOFF, tot Tweede Luitenant, dd. 3 April 1832, met bepaling dat zijne anciënniteit zal rekenen van en met primo Julij 1831.

Van JOEL HEINRICH IMTHURN, tot Tweede Luitenant à la suite dd. 16 Januarij 1833, met bepaling dat denzelve als zoo lang bij den Gouverneur Generaal belast zal zijn met de functien van Adjudant.

Van FREDERIK CAREL COBLIJN, tot Eerste Luitenant, dd. 9 April 1833.

Van ADRIAAN PIETER TIRION, tot Tweede Luitenant, dd. 9 April 1833.

Van JOHANNES FREDERICUS DE ROOIJ, tot Tweede Luitenant, dd. 18 April 1833, sedert *eervol* ontslagen.

BIJ DE TWEEDE AFDEELING.

Van JOHANNIS CORNELIS MULLER Az., tot Eerste Luitenant, dd. 6 Maart 1832.

Van PIETER HENDRIK ARONS, tot Tweede Luitenant, dd. 24 Julij 1832, met bepaling dat deszelfs anciënniteit rekenen zal van en met den 26 April 1831.

Van MARIUS NICOLAAS ARLAUD, tot Kapitein, dd. 16 Januarij 1833.

Van CHARLES VALLÉE, tot Eerste Luitenant, dd. 16 Januarij 1833.

Van ISAAC DEL PRADO, tot Kapitein, dd. 25 Januarij 1833.

Van MARIUS THEODORUS IJVEL, tot Eerste Luitenant, dd. 25 Januarij 1833.

Van JOHANNIS CORNELIS MULLER ..., tot Eerste Luitenant Adjudant, dd. 13 Februarij 1833.

Van EDUARD JOSEPH JACOTO STUIJ..., tot Eerste Luitenant, dd. 13 Februarij 1833.

Van PIETER BLOEDOORN, tot Tweede Luitenant, dd. 13 Februarij 1833.

Van GABRIEL DE LA PARRA, tot Tweede Luitenant, dd. 13 Februarij 1833.

Van NIKOLAAS GERRIT VLIER, tot Tweede Luitenant, dd. 13 Februarij 1833.

En zijn voorts bij gezegd Besluit goedgekeurd, het in der tijd verleende EERVOL ontslag:

Aan CHRISTIAAN JOHAN PHILIPPUS VAN DEN HEUVEL, als Eerste Luitenant, dd. 27 Maart 1832; sedert overleden.

Aan EVERT REINS, als Tweede Luitenant à la suite, dd. 30 Maart 1832.

Aan JOHANNIS GEORG WILHELM BÄNIFER, als Kapitein, dd. 21 April 1832.

Aan ADRIAAN JOHANNES COMVALIUS Az., als Eerste Luitenant, dd. 11 Februarij 1832.

Aan HENDRIK STOLKERT, als Kapitein, dd. 21 April 1832.

Aan LODEWIJK JOHANNIS MEIJERHOFF, als Kapitein, dd. 21 April 1832.

Aan HENDRIK BERCKY, als Eerste Luitenant, dd. 2 Maart 1833, sedert overleden.

Aan FRIEDERICH WILHELM BÄNIFER, als Tweede Luitenant, dd. 17 April 1833.

Mitsgaders het verleende ontslag:

Aan PIERRE DAVID VAN DE VIJVER, als Chirurgijn Majoor, dd. 10 April 1833.

De 1ste Luitenant Adjudant,
R. H. ESSER.

Burgerlijke Stand.

Den 4 *December* 1834.

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: ISAAK VAN LIER, *jongman*, geboren te *Utrecht* en ELISABETH CORNELIA GOMPERTS, *jonge dochter*, geboren alhier en beiden woonachtig alhier.

In kennisse van mij,
De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. P. TIRION,
de Commies.

De Plagen van het tegenwoordig Maatschappelijk Leven.

III

Wij hebben het gezegd, het is het *geld*, die ware steen der wijzen van het liberalismus, waarin men het geheim en de grondoorzaken van de politieke *beweging* moet zoeken. Van *Lodewijk Philips*, den Machiavel van het liberalismus, af, tot op den zotten, propriétaire *Levrae* (thans genaamd, omdat hij eigenaar van het dagblad *le Belge* was) toe, — allen hebben slechts een doel, een gezigtspunt; *het lieve geld! niets dan het geld! alles voor het lieve geld!*

De zinspreuk der liberalen: *vrijheid in alles en voor allen* beteekent niets anders, dan de woorden waarmede wij het bovenstaande zinsnede eindigden. Het is hun *tout est dans tout*; het is hun eenige hiedenis, hunne wijsbegeerte, zedekunde en godsdienstige belijdenis. Wacht u vooral voor dengeen, die in staatkundige betrekking verkeert en tot de oppositie behoort, of ook voor invloed hebbende dagbladschrijvers, wanneer gij deze hoort philosopheren over goedkoope gouvernementen en over constitutionele eenvoudigheid en zuinigheid; want wee uwe beurs, als zulke patriotten eenmaal het bestuur in handen krijgen, *Vidiatur* de Fransche en Belgische goedkoope revolutionnaire gouvernementen. Daarom moest men op alle staatsgebouwen met gulden letteren schrijven: »Denk om de les eener 40jarige ondervinding: *de goedkoopste staatshuishouding is die, welke men heeft.*"

Het is voorzeker niet bemoedigend, wanneer men al dat streven, al dat woelen, die schoone verhevene taal, die geest rift voor het heil der menschheid gaat ontleden, en ten slotte niets overhoudt dan bovengenoemde blinkerd grondstof; dit is echter het getuigenis der strenge waarheid, vooral in die landen, waar men zoo het heet alles voor de verbetering van de staat en zedekundige begrippen gedaan heeft; daar heeft de magt van het geld haar toppunt van grootheid bereikt.

Na in die landen zich van alles verzekerd te hebben, heeft het geld zich ook aldaar eindelijk meester gemaakt van den grootsten hefboom der nieuwere zamenleving, van de magt die alles heeft omverre geworpen, die de plaats van alle andere magten heeft ingenomen, van *de magt der drukpers.*

Ziedaar twee maatschappelijke plagen te zamen werkend om een en hetzelfde doel te bereiken: ondermijning namelijk van alle zedelijke en godsdienstige begrippen.

De drukpers, die edele beerscheresse, had alles kunnen worden, had tot de ware verlichting, beschaving en veredeling zoo ontzaggelijk veel kunnen bijdragen, had zij zich aan den afgod van het liberalismus niet gekoppeld. Ziet nu haar werk, na alles te hebben neergeworpen, heeft zij ook alles wederom willen opbouwen, in navolging als het ware van de oude veroveraars van Asia, die rijken wilden grondvesten, nadat zij vooraf alles verwoest hadden. Ziet nu hoe zij zich zelve op de puinhoopen van het geschonden volkenregt zochten te verdedigen; hoe zij zich zochten vrij te pleiten, ofschoon de sporen van hare vernielenden oor den barbaarsche strekking in Belgie, Engeland, Frankrijk, Zwitserland, gedeeltelijk in Duitschland, Italien en het Schiereiland, tegen haar getuigen! Van af heren voornaamsten zetel, uit Frankrijk, heeft haar alles bedervende invloed, even alles brandende lava, zich over geheel Europa verspreid; maar, nu het zoover gekomen is, ontbreken haar de middelen om den vuurstroom te blusschen of slechts te keeren.

Sedert hare offensive en defensive verbindtenis met het geld, bedt zij zich onder allerlei vormen uit. Om het geld te behagen, heeft zij zich in een *pittoresk* gewaad gehuld, en onder dat mom dringt zij thans in de hut van den eenvoudigen landbewoner: *histoires pittoresques, philosophies pittoresques, poesies pittoresques!* Alle *politique pittoresque* ontbreekt nog aan deze galerij van pittoreske kunstmiddelen.

De drukpers is in eene *geldpers* herschapen, waartoe de vruchtbare, doch, helaas, alle zedekunde zoo zeer ondermijnende geestvermogens van de vroegere ancyclopedisten de grondstof hebben geleverd.

Wat is er al niet, vooral in Frankrijk, voor het volk gedaan, om het tot wijsgeeren te vormen. De wegsleep in de proza van den *Voltaire des chaumières*, der verige poezij van den *Beranger des chaumieres*, (twee edities van 1825) hebben reeds rijpe vruchten voortgebragt.

Sedert de Julij omwenteling is de geldrukpers niet onledig gebleven; daartoe was zij te veel aan het geld van het volk gehecht. Het heeft het volk aan geene litteratuur ontbroken. Het volk heeft aan alles gebrek lijden: aan de eerste behoefte van het physieke ligchaam, zoowel als aan geestkunst, dat voedsel van de ziel; doch aan boeken mogt het nimmer ontbreken. Reeds sedert 1789 heeft de geldrukpers het volk boeken geleverd. Het keizerrijk, deed de fabriek wel korts lomstil staan, maar na den val van *Napoleon* heeft zij hare schade ingehaald. Nu, in dezelfde oogenblikken, dat de lier van *Beranger*, den opvolger van *Voltaire*, rust aan den wand hangt, nu, perst zij voor het volk goedkoope dagbladen, almanakken en goedkoope wijsbegeerte; in een woord, *een goedkoop zedebederf*, en maakt dit tot oogens, met het leven, de twee hoofdpilaren van het maatschappelijk leven uit.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen, tot en met den 4 en October ll.

Nederlanden.

HAARLEM, 4 October. Bijzondere berigten uit Parijs, 20 September, melden het navolgende: »De Engelsche steeds heeten en voorspeld dat de Spaansche gedeputeerden, ondanks de voorstellen der commissoriale meerderheid, de gelijkheid ngen, na 1823 aangegaan, met zouden verbroken hebben, vindt in zich met de ur gestalde ontworpene verwachting. Het ontwerp van *Toreno* schijnt alzoo in het algemeen te zullen worden aangenomen, ofschoon het mogelijk is, dat hetzelve nog in een zin der commissorale minderheid zal worden gewijzigd. — Men stelt zich intusschen, dat thans de grondslag is gelegd, om het zoo wankelbaren lot van Spanje, en daarmede den staatkundigen invloed van dat Rijk, wederom enigermate te verheffen. — In weerwil van de loopende geruchten, houdt men het daar voor, dat de reis van den heer *L. v. Rothschild* in verband staat met voorstellen ter eene nieuwe leening. Het Huis van dien naam is in zeer goed verstandhouding met den spaanschen ambassadeur.

» *Mina* neemt het hem opgedragen opperbevel in Navarre aan. Zoo het bewind geld kan erlangen, zal het hem misschien de noodige middelen verschaffen. Intusschen is de verwikkeling in Spanje nog verre van opgelost. Men beweert, dat het bewind genoodzaakt zal zijn de hand te slaan aan de geestelijke goederen, en dan zal de worsteling der tegenstrijdige beginselen eerst regt beginnen. De dood van *D. Pedro*, waarvan de tijding dagelijks te gemoet wordt gezien, zal welligt medewerken, om de zaken nog te verwarder te maken. Men vindt lieden, die meenen, dat het verplaatsen van *Rodil* naar Badajoz met de ziekte van *D. Pedro* in verband staat. Omtrent het huwelijk van *D. Maria* is nog niets beslist; de prins *de Joinville* is zich zeker gaan aanbevelen, ook de hertog *van Leuchtenberg* schijnt mede veel kans te hebben.

» Bijaldien de maarschalk *Gérard* zich aan het bewind mogt onttrekken, zal daarom het regerings-stelsel niet worden veranderd. — Binnen twee maanden komen de kamers bijeen; het bewind zal zeker de jongste stemming der spaansche gedeputeerden aan zijne staatkundige tusschenkomst toeschrijven. — Men beklaagt zich bij de verschillende partijen over eene staatkundige onverschilligheid; sommigen meenen echter, dat deze onverschilligheid slechts schijnbaar, en niets anders is dan een gevolg der verminderde woelingen en der toenemende welvaart.

» Men heeft geene nadere berigten uit Spanje, en de prijs der fondsen heeft zich vrij wel gehouden."

Duitschland.

FRANKFORT, 24 September. Uit Griekenland heeft men nadere berigten van het uitbreken eener nieuwe zamenzwering tegen de bestaande orde van zaken, en bepaaldelijk tegen het tegenwoordig regentschap. Men zegt, dat de partij van *Kolokotroni* onderhand deze beweging gaande houdt, en dat het hoofd, met behulp van eenig landvolk, gelukt is, de stad Patras te vermeesteren; — dat de opstandelingen aldaar een regentschap opgerigt, het te Nauplia bestaande regentschap voor onwettig verklaard, en Koning *Otto* uitgenoodigd hebben, om tot zijne meerderjarigheid in Patras te komen resideren. Het bewind te Nauplia had daarentegen eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij de leden van het te Patras opgerigte regentschap schuldig verklaard werden aan hoog verraad, en tevens had het hetzelve maatregelen genomen ter beveiliging van Nauplia tegen verdere aanslagen der opstandelingen.

— De Courant van Agram meldt het volgende: »Den 15den, omstreeks den middag, sprong er in het dorp Wttuin eensklaps een dolle wolvin uit het bosch, viel den persoon van *Simo Stiponovisch*, die met gras maaijen bezig was, aan en beet denzelven, gelijk zij ook nog in den loop van denzelfden dag 9 andere personen van beiderlei geslacht, die met veldarbeid bezig waren, zoo uit genoemd dorp, als uit Tusbovich Selo, Gormisse en Otun, min of meer verwondde. Door de jagt, welke dadelijk op haar gemaakt werd, waarschijnlijk verschrikt geworden, ging zij over het naburige ruwe gebergte Blek, en kwam den volgenden dag tegen den middag in het dorp Mussulinsky Patok aan, waar voor het huis van *Walsilj Musulin* verscheidene kinderen speelden, van welke zij een driejarig knaapje, *Rade Musulin*, aanviel en verwondde. Alle deze personen zijn, na het gebruiken van voorbehoed-

middelen, naar het hospitaal van Karlstadt ter verdere behandeling verzonden alwaar tot heden reeds 4 hunner gestorven zijn, en de overigen nog hun lot afwachten. Bij dezelfde gelegenheid werd er een aantal hoornvee, paarden en schapen gebeten, waarvan de laatste, als de minste waarde hebbende, op last der politie gedood werden, terwijl het overige vee onder geneeskundige behandeling werd gesteld. Van hetzelve is er reeds eenige met alle kenteekenen van watervrees gestorven. Bij den aanval op het laatste kind door het algemeen geschreeuw opmerkzaam geworden, schoot de landman *Waailj Musulin* toe en greep, op eigen kracht vertrouwende het woedende beest bij de ooren. Het gelukte hem, de wolvin zoodanig te overweldigen, dat het kind, ofschoon aan den arm gekwetst, van eenen oogenblikkelijken dood werd gered; terwijl zijn broeder *Guijka*, met dezelfde snelle tegenwoordigheid van geest, de wolvin met eenen houten waternap, uit welke hij echter in dezen oogenblik zijnen dorst leschte, zulk een slag op den kop gaf, dat zij in de handen en onder het lijf van *Walilj* terstond dood nederviel. De kommandant-Generaal heeft aan ieder der beide landlieden, wegens deze moedige daad, eene gift van 25 fl. doen toekennen.

Frankrijk.

PARIJS, 28 September. De *monarchalen* melden de navolgende bijzonderheden, ten aanzien van de krijgsverrigtingen van *D. Carlos*, welke, uit den aard der zaak, van oudere dagteekening moeten zijn, dan de berigten, welke het ministerie, met behulp van den telegraaf, bekomt: » De berigten van *D. Carlos* zijn van den 18den des avonds, Z. M. genoot eene goede gezondheid, hoewel nog altijd zeer getroffen door het onherstelbaar verlies, hetwelk hij had geleden.

» De officiële berigten van het tooneel van den oorlog gaan niet verder dan tot den 22sten des avonds. *Sagastibeiza* bezette de omstreken van Elsondo met een bataillon Navarrezen. Telkens reize, dat de vijand eene poging deed, om zich uit het versterkte huis te geraken, werd hij genoodzaakt, om met verlies terug te trekken. Den 22sten hebben de Christino's een uitval gedaan met 500 man, welke geenen anderen uitslag heeft gehad, dan dat zij nog naauwer zijn geblokkeerd geworden en de overtuiging hebben erlangd, dat hun geene hoop meer overblijft. Zij zijn zoodanig ingesloten, dat zij zich geene tien passen kunnen verwijderen. Zij zullen eerlang gebrek aan den leeftogt krijgen, bijaldien men hun niet spoedig te hulp komt, en *Rodil* bevindt zich aan de zijde van Vittoria. (In latere ministeriële berigten is gemeld geworden, dat *Rodil* weder van daar was opgebroken, denkelijk om Elsondo te ontzetten.)

» Het tweede bataillon Navarrezen doet strooptogten tot onder het geschut van Pampelona."

De telegraaf schijnt gisteren niets bijzonders, immers geene gunstige tijdingen voor de zaak der Koningin te hebben overgebragt. De *Moniteur* ten minste gewaagt alleen van het ontvangen van berigten, in welke slechts melding zou worden gemaakt van het heen en weder trekken der troepen zonder eenigen beslissenden uitslag voor de wederzijdsche partijen. Volgens genoemd blad, was *D. Carlos* weder, door de vallei van Urzama naar de Borunda teruggekeerd.

Omtrent Katalonie meldt de *Moniteur* het navolgende: » In Katalonie hebben de Carlisten veel zamenspanningen aangeknoopt, waarvan echter de draden gelukkig in handen zijn van het bewind. Eene zamenzwering, welke ten doel had, om een opstand in de vesting Lerida te doen uitbreken, is verijdeld; de aanlegger is doodgeschoten. — De Kapitein Generaal *Llander* heeft troepen naar de zijde van Manresa gezonden."

Regtstreeksche berigten van de katalaansche grenzen bevestigen de tijding, dat *Romagosa*, welke, zoo men zeide, met 250 oncen goud uit Piemont was gekomen, door een deel Christino's, die zich als Carlisten hadden vermomd, verschalkt en gevangen genomen is. Men heeft hem naar Barcelona opgezonden, doch de Generaal *Llander* heeft hem aldaar niet laten binnenkomen, en last gegeven, om hem dadelijk dood te schieten. Hetwelk in een dorp, niet verre van genoemde vesting, moet zijn gebeurd. *Romogosa* was een man van beproefden moed en doorzigt. Zijn dood kan als een groot verlies voor zijne partij worden aangemerkt. De Generaal *Llander* heeft 's mans gevangenneming en aanstaande executie den 18den September, bij proclamatie, den volke verkondigd; hij heeft daarbij te kennen gegeven, dat dezelve den titel van opperbevelhebber in Katalonie had aangenomen, en bij deze gelegenheid de ingezetenen op nieuw tot waakzaamheid vermaand. Bij eene daarop gevolgde dagorde heeft de Generaal *Llander* aangekondigd, dat de Carlisten uit de nabijheid van de vesting Tortosa waren verjaagd en tot in het hooggebergte vervolgd; — dat een hunner opperhoofden, *Mariano Vedal* genaamd, gevangen is genomen en doodgeschoten; — en dat men den muiteling *Pedro Mouros*, welke de bende aanvoerde, die zich in het district van Girona had gevormd, te Santa Coloma heeft gefusilleerd. — De meer genoemde Generaal *Llander* is tot grande van Spanje verheven.

Het decreet, waarbij de Koningin regentes van Spanje een deel der kusten van dat Rijk in staat van blokkade heeft verklaard, ten einde te beter den Carlisten den toevoer van wapenen en krijgsbenoodigdheden af te snijden, is den 16 September op het kasteel van el Pardo geteekend. Hetzelve houdt in, dat de geheele kust, van kaap Finisterre tot aan de Bidassoa, in staat van blokkade wordt verklaard; — dat de schepen, welke dit gebod mogten te buiten gaan, aan de straffen, bij het algemeene zeeregt geboden, zullen worden onderworpen, — en dat de vreemde gezanten en buitenlandsche consuls van dit besluit zullen worden onderrigt.

Tegelijker tijd leest men het navolgende in een pas gestigt republikeinsch dagblad: » Den 17den hebben vijf Christino's, door de Carlisten bedreigd, de vlugt willen nemen aan boord van de Engelsche brik *Ringdove*, kruisende op de hoogte van Passage. De Kapitein heeft hen echter niet willen toelaten, dan nadat zij hunne wapenen hadden afgelegd, en heeft tevens aan den bevelhebber van *S. Sebastian* te kennen gegeven, dat hij geene andere last had, dan om de Engelschen en derzelver eigendom te beschermen — De oorlogsbrik *Saffo* heeft mede bevel bekomen, om zich niet met de aangelegenheden der Koningin of van *D. Carlos* te moeijen, maar alleen de schepen, die zich op de kust mogten vertoonen, te doorzoeken en *nota te nemen* van de wapenen, welke dezelve aan boord mogten hebben. Het fregat *Castor* wordt uit Engeland gewacht, om den bevelhebbers standaard over de zeemagt op de kust van Biscaije te hijschen, en de *Ringdove* zou dezer Santander verzeilen, om aldaar nieuwe bevelen van den Britschen Admiraal, die op den Taag commandeert, te ontvangen."

D. Miguel heeft zich van Rome naar Genua begeven. Z. M. [illegible] aandacht tot zich, inzonderheid ter zake van een hoogstbedenkelijken toestand der gezondheid van *D. Pedro*.

Heden ochtend heeft men weder niets anders ten aanzien van de gewigtige beraadslagingen in Madrid vernomen. Men beweert, doch dit is niet zeker, dat het bewind tijding kan hebben van den 21sten, en men vertelt dien ten gevolge verschillende geruchten, nopens een vermeend besluit der Spaansche gedeputeerden, op welke geruchten echter nog geen staat kan worden gemaakt.

— De monarchalen willen, dat de regering zich genoopt vindt, om, ten gevolge van de verwikkelingen in Spanje en Portugal, de Kamers tegen November bijeen te roepen. De republikeinen meenen, dat men gaande weg het meerendeel der staatkundige gevangenen, welke voor het geregtshof der pairs zouden moeten te regt staan, zal ontslaan; — dat dit geregtshof zich als dan onbevoegd zal verklaren, en die weinigen, tegen welke eenig bewijs is ingewonnen, naar den gewonen regter zal verzenden.

— 1ste October. Voor de Regtbank te Rennes heeft dezer dagen het volgende opmerkenswaardige geval gediend: Eene vrouw ontmoet in eene straat aldaar een man, die vroeger tegen haar in zekere zaak had getuigd, en wien zij uit dien hoofde haat toedroeg. Haren vijand te zien, hem in het gezigt te vliegen, hem het gelaat aan bloed te krabben en eene mand met potten melk, welke hij op het hoofd droeg, van hetzelve af en langs zijn bebloed ligchaam ter aarde te rukken, dit alles was de daad van een oogenblik. Eene nabijzijnde wacht van soldaten schiet toe en wil de vrouw in arrest nemen; zij echter biedt wederstand, slaat regts en links in het rond, scheldt en vloekt om van te beven. Een voerman komt met zijn wagen daar voorbij, waarop de militairen, het wijf niet kunnende bemeesteren, haar trachten aan het voertuig vast te binden en alzoo met geweld voort te slepen. Vruchtelooze poging! De virago schopt naar alle rigtingen, bijt, krabt en verscheurt het gelaat en de handen der soldaten, die eindelijk in hunne woede het besluit nemen om haar aan hoofd en voeten op te ligten en, hoog boven hunne hoofden uit, naar de wachtkamer te dragen. Zaterdag ll. verscheen zij te dezer zake voor de correctionnele policie. Gevraagd zijnde welk beroep zij uitoefent, antwoordt zij, terwijl hare oogen van woede vonkelen: *Ik ben publieke vrouw, en stel er mijne eer in.* Op de aanmerking van den President, dat het niet aldus is, dat men zich ten aanzien eener Regtbank gedraagt, schreeuwt zij uit: *Daar lach ik wat om*, en raast en tiert voort; doch dit hiertoe was alles nog slechts kinderspel bij het tooneel dat later plaats had. De eerste getuige was de man met de melkmand. Op het zien van dezen, schieten hare oogen vlammen, zij overvalt hem met scheldwoorden en hem fitmaal niet kunnende te lijf vliegen, rukt zij zich eenen klomp van den voet en slingert denzelven op haren vijand af; niet juist gemikt hebbende, dwarrelt de klomp over de achtbare regters hoofden henen en treft de wand der zaal. Uit vrees voor eene reprise van dit beleefdheidsblijk neemt men haar den tweeden klomp van den voet. Onder dit vreesselijke gedruisch tot aandacht

maanden gevangenisstraf veroordeeld zijnde, (toen deze uitspraak haar voor eenen vreselijk bedreven, die spoedig werd tot eenen staat van waarzin, wrijf overs...; toens regt zij eenen vloed van scheldwoorden tegen den President, rukt den gendarme de klomp uit de hand en nadert met opgeheven arm een dreigende houding tot digt bij de regters, die echter door de, deze ferme nb haar vermoedelijke voornemen stuitend gendarmen, voor de ontvangst van het tegen hen gerigte werptuig bewaard bleven. Na dit tragisch-komische tooneel werd de vrouw naar de gevangenis gebragt, om waarschijnlijk later wegens deze twee aanranding te regt te staan.

Groot-Brittannie.

LONDEN, 28 September. Met eene stoomboot, die den 21sten van Lissabon is vertrokken, heeft men hier het bedroefde berigt ontvangen, dat *D. Pedro*, ter zake van eenen zeer gevaarlijken toestand zijner gezondheid, den 17 zijn bewind als Regent heeft neergelegd, en dat daarop de Koningin *D. Maria* door de beide kamers der Cortes voor meerderjarig verklaard is, en den 20 met veel plegtigheid den eed van trouw aan de constitutie heeft afgelegd. Tevens is het ministerie veranderd, zijnde de markies *van Palmella* door de Koningin met de zamenstelling van een nieuw ministerie belast en zelf aan het hoofd daarvan geplaatst. Bij dit alles, moet de onderscheidene partij naijver ...bekend ...kuipt; sommigen wilden *D. Isabella Maria*, eene zuster van *D. Pedro*, als Regentes benoemd hebben. — De toestand van *D. Pedro* werd zoo gevaarlijk geacht, dat men nog den 21 zijn overlijden verwachtte. Zijn ziekte moet bestaan in het water in de borst.

—In Ierland houden de woelingen der beide partijen aan. De protestansche partij heeft te Cavan eene talrijke vergadering gehouden, waarin weder hevig over het onderdrukking door de tegenpartij, thans ondersteund door het ministerie, geklaagd is. Aan den anderen kant heeft *O' Connell* een nieuwen open brief aan de Ieren geschreven, waarin hij met zijne gewone heftigheid tegen de protestantsche partij uitvaart, en weder sterk aandringt op het bewerkstelligen van scheiding der wetgeving voor Ierland van die van Groot-Brittannie; als een middel, om zijne partij aan te sporen tot meerderen ijver en krachtsontwikkeling, gelast hij, dat men het ongemeen met de meeste bereidwilligheid behulpzaam zij in het opmaken der verschillende staten van de katholijke en van de protestantsche bevolking in Ierland; hij berekent, dat uit die volkstelling zal blijken, dat de katholijken eene meerderheid hebben van 7 tot 8 ... tegen 1 millioen. Voorts verklaart hij in den brief, dat hij echter voorwaardelijk het tegenwoordig ministerie genegen is, namelijk in zoo verre als het zijne partij zal blijven begunstigen, en geeft hij zijn ... ten ... over sommige redevoeringen, die de lord kanselier *Broughams* tijdens deszelfs laatste reis door Schotland, gehouden heeft.

Berigten uit het gebied van kunsten en Nijverheid.

Middel om slakken uit te roeijen. — Men plaatse de ... potten of ... gerookte ... over ... den grond in de tuinen, des ... vindt men ze bezet met slakken, die gemakkelijk kunnen gedood worden.

Middel om de bloedzuigers te doen vatten. De bloedzuigers, welke zeer sterk zijn vatten somtijds zeer slecht. Van alle middelen, gebezigd om te verhelpen, is het beste, om het gedeelte des ligchaams, waar men dezelve plaatsen wil, ligtelijk met reuzel te wrijven.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den, de Nd. Am. Brik Clio, Kapt S. Waterhouse, van *Portland*.

Den 3den, het Schip de Snelheid, Kapt C. Wessels, van *Amsterdam*.

Den 4den dezer de Nd. Am. Schooner *Superb*, Kapt. L. Center, van Boston.

UITGEKLAARD.

Den 2den, het Schip de Prins der Nederlanden, Kapt. J. Hillebrands, naar *Amsterdam*; lading: 331 vaten Suiker, 15 balen ... en 15 dito ... Katoen, 12 balen ... en 5 dito gebr. Koffij.

ADVERTENTIEN.

(44012) *TRANSPORTEN.*

Den 11den November 1834 D. JANSEN, EDUARD SLUITERS qq. en ALFRED J. H. BERTHOUD qq., aan J. P. TAFARES, nom. ux., van het Erf, aan de *Watermolenstraat*, Lᵃ. B. Nᵒ. 15 16.

Idem. Exploicteur bij het Geregtshof, aan CHRISTIAAN LOUIS JACOT DES COMBES, van den Grond *Willemsburg*, gelegen aan rio *Para* aangekomen hebbende den Boedel JACOB ABENACAR.

Den 17den. FRANCINA LOUISA van ALBRECHT, aan JACOBUS KUIJS, van een Erf en daarop staande ... vervallen gebouw, gelegen aan de *Pontwerfstraat*, Lᵃ. D. Nᵒ. 40.

Den 2den December. CORNELIA van ..., aan W. G. FELTING voor CATHARINA FRANKS, van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Soldaten- en Malebatrumstraten*, bekend onder Lᵃ. D Nᵒ. 48.

HIJPOTHEEK.

Den 22sten November 1834. De Wed. DAVID FERNANDES qq. Boedel D. FERNANDES, 1ste Hijpotheek, ten behoeve J. O. N. ENGELBRECHT qq. Boedel WILHELMINA IJVERHUIJS, te vestigen op het Huis en Erf, aan de *Heeren en Klipsteenenstraten*, bekend onder Lᵃ. C. Nᵒ. 51.

Paramaribo, den 3 December 1834.

WENTHOLT,
fung. Griffier.

(34012) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op HEDEN, den 5 December 1834, 's morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS en ERF*, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, Lᵃ. D. Nᵒ. 483 ... mente MARIANNA DEDRO, eerder wed. JACOB SALOMON GOUDSCHALK, thans huisvrouw van SALOMON PINENSKIJ.

Het *HUIS en ERF*, gelegen aan de Voorstad *Zeelandia*, Lᵃ. A. Nᵒ. 114 aankomende F. J. Tillel.

Paramaribo, den 5 December 1834.

(46762) M. A. KEIJSER, zal op den 8sten dezer, ingevolge vroegere annonce in de Couranten, ten zijnen huize, verkoopen:

101 koopen *SLAVEN*, gewerkt hebbende op de Plantadje *Charlottenburg*.

Plus minus 2500 pond *KOFFIJ* in de Bast.

Eenige *MATERIALEN en HUISRAAD*.

De Koffij moet voor rekening en risico des Koopers, van gemeld Effect worden afgehaald.

Paramaribo, 4 December 1834.

Te Koop:

Het *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen alhier aan *PARAMARIBO*, aan de *Joden Breedestraat*, Lᵃ. D. Nᵒ. 12, tegen *favorable* conditien. — Nadere informatien te bekomen bij de Uitgevers van dit Dagblad. (46766)

Paramaribo, den 3 December 1834.

(56769) Aangebragt per *de Snelheid*, en te bekomen in het Pakhuis van Kapt. C. WESSELS, aan de *Watermolenstraat*, over Mejufvrouw de Weduwe DE VRIES SYMONZOON, voor civile prijzen:

VERSCHE PROVISIEN, als: Boter; Hammen; zoetemelksche, leidsche en ronde Kazen; Spek en Vleesch in kwart tonnen; Worst en Saucijsjes in vaatjes; Haring en Paling in vaatjes; Saucijs de Bologne; Stokvisch; Aardappelen; Zoete Olie; lange en neger Pijpen in manden en in kisten; Broodsuikers; raap-, lijn- en patent Olie in pullen; Jenever en Brandewijn in kelders; Madera en Roode Wijn in kisten; Bier in oxhoofden; Azijn in dito; Blaauw Aardewerk; Banket in trommels en in flesschen; Spijkers in soorten; Seltserwater; Kalk, Cement en Steenen; Breeuwwerk; Pik en Teer, en veel meer andere Goederen.

Paramaribo, den 5 December 1834.

(46768) ☞ Engelsche *SUIKERKALK* in potten, te bekomen bij

BROMET & BENJAMINS.

(46763) M. A. KEIJSER, zal HEDEN MORGEN verkoopen: Provisien, Stukgoederen, Meubelen, 400 stuks Kopie beslag Planken en een Wane PONT lang 30 voeten, enz.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip Sophia Cecilia, Kapt. B. F. Ipen.—Adres bij Gebr. Reyns. Sluit 14 December.

Het Schip Atalante, Kapt. C. Meyer. — Adres bij Gebrs. Reyns. — Sluit uiterlijk 20 December.

Het Schip Noord Holland, Kapt. H. K. Ruigh. — Adres bij Gebr. Reyns.

Het Schip de Faam, Kapt. J. Andresen. Adres bij L. D. J. van Bommel.

Het Schip Suriname, Kapt. R. van der Meij. — Adres bij J. L. Gefée. — Sluit 15 December.

Het Schip Nicolaas Witsen, Kapt. F. Lange. Adres bij J. F. Favereij. — Sluit 15 December.

Naar Rotterdam:

Het Schip de jonge Arie, Kapt. L. Hus. Adres bij Gebrs. Reyns.

Het Schip Nickerie, Kapt. John Cleland. Adres bij J. M. S....

Naar Middelburg:

Het genaamd Brikschip Agenoria, Kapt. W. van der Kolf. — Adres bij Lagsner en Scheffer.

Hoogsten Waterstand

AAN DE FORTRESSE *NIEUW AMSTERDAM*.

		's morgens. u. m.	's namidd. u. m.
5	Vrijdag	8 – 40	9 – 00.
6	Zaturdag	9 – 24	9 – 46.
7.	Zondag	10 – 12	10 – 33.
8.	Maandag	11 – 08	11 – 39.

☞ Als het aan de Fortresse *Nieuw Amsterdam* hoog water is, dan is zulks aan *Paramaribo* 14 minuten *later*.

Ter Drukkerij van FUCHS & Cᵒ.